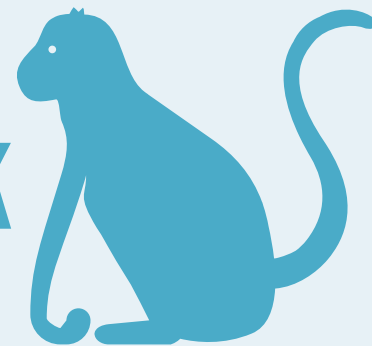

PUBLIJK GELD MOET NAAR MENSGERICHT BIOMEDISCH ONDERZOEK IN PLAATS VAN APENPROEVEN

Nederland kan koploper blijven in diervrije biomedische innovatie mits de politiek nu doorpakt.

Wij, een groep Nederlandse wetenschappers en artsen, roepen het kabinet en de Eerste Kamer op om publiek geld te verschuiven van proeven met apen in biomedisch onderzoek naar beter mensgericht onderzoek. Dat is sneller, betrouwbaarder en diervriendelijker. Politiek Den Haag kan nu laten zien dat Nederland kiest voor wetenschap van de toekomst.

Deze zomer besloot de Tweede Kamer dat de jaarlijkse subsidie van 12,5 miljoen euro van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) voor het Biomedical Primate Research Centre (BPRC) stap voor stap moet verschuiven van onderzoek met apen naar onderzoek met diervrije innovaties. Het BPRC is het grootste Europese centrum waar apen in biomedisch onderzoek worden gebruikt. De Eerste Kamer moet de begroting van OCW, waar het BPRC deel van uitmaakt, nog goedkeuren.

Op 28 oktober stemt de Eerste Kamer over de begroting. Daarmee wordt duidelijk of het geld voor biomedisch onderzoek met apen daadwerkelijk verschuift naar beter mensgericht onderzoek.

Het onderzoekssysteem met apen werkt niet

Een onafhankelijke commissie stelde dit jaar vast dat wetenschappers het niet eens zijn over de waarde van proeven op apen in

biomedisch onderzoek. Toch besloot minister Bruins eerder zonder meer proeven op apen nog minstens vijf jaar onveranderd door te laten gaan, ondanks een al eerder aangenomen Tweede Kamer-motie uit 2016 om af te bouwen. Dat doet denken aan de tijd dat men koste wat kost vasthield aan paard en wagen terwijl de auto al klaarstond.

De praktijk laat zien dat resultaten uit apenonderzoek slecht te vertalen zijn naar mensen

HIV-vaccins die bij apen veelbelovend leken, mislukten allemaal in klinische studies. Een antilichaamtherapie (TGN1412) die bij apen veilig leek, veroorzaakte bij gezonde vrijwilligers een levensbedreigende reactie. Ook bij hersenziektes zoals Alzheimer en Parkinson hebben tientallen jaren apenonderzoek geen genezende behandelingen opgeleverd. Zo gaan kostbare jaren en miljoenen euro's verloren en wachten patiënten tevergeefs.

Mensgerichte methoden leveren meer op

De ontwikkeling van de COVID-vaccins liet zien dat het anders kan. Door meer gebruik te maken van menselijke modellen, minder dierproeven en een snelle start van klinische studies waren er in één jaar veilige en effectieve vaccins. Data die direct van mensen komen zijn betrouwbaarder en versnellen de zoektocht naar behandelingen voor ziekten die alleen bij mensen voorkomen.

We kunnen menselijke ziektes alleen genezen als we ze goed begrijpen. Apen in biomedisch onderzoek helpen daar niet bij, omdat deze

ziektes bij hen vaak niet van nature ontstaan en kunstmatig moeten worden opgewekt.

Nieuwe technieken staan klaar

Nederlandse onderzoekers lopen wereldwijd voorop met organen-op-chip, mini-hersenen, donormateriaal, systeemgeneeskunde, kunstmatige intelligentie en onderzoek met patiënten en vrijwilligers. Volgens het besluit behoudt het BPRC zijn budget en krijgt het vijf jaar de tijd om volledig om te schakelen. BPRC-onderzoekers beschikken over waardevolle kennis. Als zij die combineren met nieuwe technieken kan Nederland uitgroeien tot een internationaal centrum voor diervrije vaccinontwikkeling en beter mensgericht onderzoek naar ziekten, en zo beter voorbereid zijn op toekomstige uitbraken van nieuwe infectieziekten.

Apen laten lijden in labs is ethisch niet acceptabel

Apen zijn intelligente, sociale dieren die pijn en emoties kennen. Hun lijden in laboratoria is niet te rechtvaardigen, zeker niet nu er betere en mensgerichtere methoden bestaan. Het verschuiven van overheidsbudget naar diervrije innovaties is daarom niet alleen slim, maar ook een stap die we niet langer kunnen uitstellen.

Onze oproep

Wij vragen de regering en de Eerste Kamer om de ingezette transitie naar beter mensgericht onderzoek te steunen en ervoor te zorgen dat het OCW-budget voor het BPRC daadwerkelijk verschuift naar proefdiervrije innovaties. Zo laat Nederland zien dat wetenschap niet stilstaat, maar kiest voor vooruitgang die mensen én dieren ten goede komt.

Ondertekend door:

Prof. dr. Merel Ritskes-Hoitinga, Evidence-Based Transition to Animal-Free Innovations, Universiteit Utrecht

Em. prof. dr. Huub Schellekens, Pharmaceutical Biotechnology, Universiteit Utrecht

Samen met:

Dr. Bernice Bovenkerk, Philosophy Group, Wageningen University & Research / Prof. dr. Peter J. Boogaard, Omgevingsgezondheid & Humane Biomonitoring, Wageningen University & Research / Prof. dr. Pim Martens, Hoogleraar Planetaire Gezondheid, Universiteit Maastricht / Prof. dr. Leonie Cornips, Humanities Cluster (KNAW) & Universiteit Maastricht / Dr. Yvonne de Jong, Eastern Africa Primate Diversity and Conservation Program, Kenia / Drs. Marieke Kerstens, huisarts, vicevoorzitter Physicians Association for Nutrition the Netherlands (PAN Nederland) / Prof. dr. Philip Macnaghten, Technology and International Development, Wageningen University & Research / Drs. Anna Kretova, diëtist cardiologie en reumatologie, diëtist-onderzoeker, Reade Revalidatie en Reumatologie (Amsterdam) / Dr. Eva Meijer, Planetary Fellow, Panel for Planetary Thinking, Justus Liebig University Gießen / Dr. Carlo Alberto Paggi, co-founder en managing director, Chiron / MSc BAgr Nathalie de Ridder, onderzoeker dierenwelzijn, Inholland University of Applied Sciences / Dr. Antoine A.F. de Vries, Universitair Hoofddocent Cardiologie, Leids Universitair Medisch Centrum / Dr. Carine van Schie, manager zorginnovatie en onderzoek, Nederlandse Brandwonden Stichting / Dr. Bas van Balkom, onderzoeker proefdiervrije technologieën

Deze oproep wordt gefaciliteerd door Proefdiervrij en PETA, die het belangrijk vinden dat deze stemmen gehoord worden.

[Proefdiervrij.nl](https://proefdiervrij.nl) / [PETA.nl](https://peta.nl)

